

30. 04. 2024

SAAPUNUT

Itä-Suomen hallinto-oikeus
PL 1744
70101 KUOPIO
Minna Canthin katu 64
70100 KUOPIO
ita-suomi.hao@oikeus.fi

Asia: Valitus osayleiskaavan hyväksymistä koskevassa asiassa

Muutoksenhakijat:

1. Pohjois-Savon kansanopistoseura ry (Y-tunnus 0214822-8), Kuopio

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- 2.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- 3.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- 4.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Valituksen kohteena oleva päätös:

Kaupunginvaltuusto 25.03.2024 § 16, asianumero 1543/10.02.02/2022 myönteinen päätös koskien 05.02.2024 tarkistettua Vanuvuoren osayleiskaavaehdotusta II.

Valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksisaanti:

Tiedoksi saantia ei ole tullut tehdystä päätöksestä ja muutoksenhakuohjeista valituksen päiväykseen mennessäkään. Tieto valitusajan päättymisestä on täytynyt asianosaisen kysyä sähköpostitse erikseen kaupungin hallintojohtajalta 12.4.2024. Sähköpostivastauksessa ilmaistiin, että ”muutoksenhaku-aika on alkanut päätöksen julkaisemisesta 2.4 ja päättyy kaikkien muutoksenhakijoiden osalta 10.5. Näin ollen kaikkien muutoksenhakua käyttävien on tehtävä muutoksenhaku viimeistään 10.5 mennessä”.

Vaatus: Kaupunginvaltuuston päätös on kumottava

Perustelut: Osayleiskaava on puutteellisesti valmisteltu. Se on maankäyttö- ja rakennuslain, luonnonsuojelulain, ympäristönsuojelulain, terveydensuojelulain, kuntalain ja hallintolain vastainen. Päätös on myös syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja näin ollen kaupunginvaltuuston päätös on kumottava. Kuopion kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 25.3.2024 hyväksynyt 5.2.2024 päivätyn tarkistetun Vanuvuoren osayleiskaavaehdotuksen. Valtuutetut [REDACTED] [REDACTED] totesivat esteellisyyden (intressijäävi) ja poistuivat kokouksesta. Valtuutettu [REDACTED] ei jäävänyt itseänsä ollen näin esteellinen. [REDACTED] oli aiemmin Pohjois-Savon kansanopistoseura ry:n puheenjohtaja ja nyt jäsen. [REDACTED] on osallinen asiaan myös siten, että hän on seuran puheenjohtajan roolissa osallistunut asiaan liittyvän lausunnon ja lisätiedoksiannon laatimiseen ja jättämiseen kaavoitusprosessin alkuvaiheessa ja jäsenenä hyväksynyt prosessin loppuvaiheessa muistutusten laadinnan ja jättämisen (liitteet 2 ja 3).

Vanuvuoren tarkistettu osayleiskaavaehdotus II on kohtuuton ja vaarantaa Pohjois-Savon opiston toiminnan jatkuvuuden ja turvallisuuden

Kuopion kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 25.3.2024 hyväksynyt 5.2.2024 päivätyn tarkistetun Vanuvuoren osayleiskaavaehdotuksen II. Pohjois-Savon kansanopistoseura ry on antanut kannanottonsa aiemmin nähtäville hyväksytyistä kaavaluonnoksesta (15.4.2019) ja -ehdotuksista (27.4.2020, 31.5.2023 liite 4). Kuopion kaupungin johdon (mm. [REDACTED]), strategisen maankäytön toimijoiden (mm. [REDACTED]), Pohjois-Savon ELY-keskuksen (mm. [REDACTED]) ja Pohjois-Savon kansanopistoseura ry:n edustajien ([REDACTED] välillä käydyt lukuisat neuvottelut vuosien varrella, joista on laadittu muistiot (liitteet 5-15), eivät ole johtaneet suunnittelun kannalta tutkittuun sekä lakien sisältötaivoitteiden ja vaatimusten mukaiseen tulokseen vaan kaavaehdotusta on viety eteenpäin jääräpäisesti ottamatta huomioon suunnitelmien, selvitysten ja arviointien puutteet ja virheellisyydet jopa lainvastaisuudet.

Kuopion kaupunginhallituksen jäsenetkin kuvaavat Savon Sanomien kirjoituksessa 4.5.2023 projektia kuvauksella ”ajetaan kuin käärmettä pyssyyn”. Samoin Savon Sanomissa 15.5 ja 29.5.2023 kaupunginhallituksen puheenjohtaja kyseenalaistaa Vanuvuorikysymyksen ja esittää huolensa kaupungin velkaantumisesta. Kestoltaan useiden vuosien ajan Pohjois-Savon opistoa koskenut kaavoitusprosessi on häirinnyt opiston toimintaa ja imagoa, tulevaisuuden suunnittelua, vienyt ajallisia resursseja itse toiminnalta sekä aiheuttanut taloudellisia menetyksiä.

Toisin kuin kaupunki perusteluissaan väittää huonoa hallintotapaa osoittaa kaupungin taholta toimimaton vuorovaikutteisuus. Keskustelu- ja palaveritilaisuuksia on kyllä vuosien varrella pidetty, mutta ne eivät ole johtaneet aitoon vuorovaikutukseen, opiston näkökohtien ja tosiasioiden huomioon ottamiseen vaan kaavaan tehdyt muutokset ovat epärelevanttejä muutoksia kuten bussipysäkin sijainnin siirtelyä paikasta toiseen – katusiirtalinjauksen läpivienti opiston kautta vaikuttaa olevan pakkomielle tai jonkin tahon intressi keinoja ja lopputulosta kaihtamatta. Tämä on ilmennyt eritoten suunnittelusta vastaavan ja suunnittelun toteutuksesta vastaavan tahon piittaamattomuutena

tiedottaa oma-aloitteisesti kaavoitusprosessin etenemiseen liittyviin kysymyksiin, vaikka Pohjois-Savon kansanopistoseuran osallisuus kaavoitusprosessissa on sovittu ja muisti-oihin kirjattu. Kaavoituksesta vastaavan tahon omavaltaista toimintaa osoittaa mm. kaavamerkintöjen P, Y ja A muuttaminen P-aluevaraukseksi ilman osallisten kanssa käytyä neuvottelua toisin kuin perusteluissa väitetään.

Huono hallintotapa ilmeni myös kaavaehdotuksesta järjestetyssä yleisötilaisuudessa (9.5.2023), jossa kaavan suunnitellusta ja sen toteutuksesta vastaavan johdon vastaukset olivat täysin poikkeavat kaavan valmistelijan vastausten kanssa. Nämä ristiriitaisuudet antoivat kuulijoille epämääräisen ja epäluotettavan kuvan kaava-aineiston sisällöstä ja sen oikeellisuudesta. Tilaisuus antoi huonon kuvan kaavaprosessin osaamisesta ja sen hallinnasta. Toimintatapa heijastuu myös laadittujen selvitysten uskottavuuteen mm. välttämällä suorittamasta suunnittelun lopputuloksen kannalta keskeisiä selvityksiä, joita kansanopistoseura on muistutuksissaan ja keskusteluissaan useasti ottanut esille kuten katu-siltalinjauksen tarpeellisuuden, taloudellisuuden ja kannattavuuden arvioinnin. Edellä mainitut näkökohdat eivät vastaa hallintolain sisältötavoitteita ja vaatimuksia.

Vuorovaikutus ja kommunikointi ei ole parantunut uudenkaan Kuopion kaupunginjohtajan (■■■■■) aloitettua tehtävässään elokuussa 2023, sillä yhteydenotto- ja tutustumiskäyntipyyntö opistolle tuotti vain kiireisiin vetoavan vastauksen ” Oletan, että tilanne ja kantanne asiaan selviää, kun tutustun muistutukseen ” (liite 16). Pohjois-Savon kansanopistoseuran ja opiston edustajille välittyi opistoa kohtaan välinpitämätön ja aliarvioiva suhtautuminen ja käsitys, että uusi kaupunginjohtaja on evästetty mitä ilmeisimmin kielteisellä suhtautumistavalla asiaan. Kaupunginjohtajalta liikenä keskusteluaika kaupungilla vasta 4.4.2024, kun asia oli jo ollut päätettävänä valtuustossa 25.3.2024. Tuolloin kaupunginjohtaja ■■■■■ ilmaisi, ettei hän halua sekaantua asiaan. Ilmensikö tätä suhtautumistapaa myös kaupunginjohtajan ja kaupunginhallituksen piittaamaton suhtautuminen ■■■■■ 10.2.2024 lähettämään sähköpostiin koskien oikaisupyyntöä kaupunginhallituksen kokouksen 12.2.2024 esityslistan §:iin 40 ja 42, mikä käy ilmi myös Pohjois-Savon ELY-keskukselle toimitetusta vastineesta liitteineen (liite 17) ja 14.2.2024 ilmestyneessä Savon Sanomissa (liite 18)?

Pohjois-Savon kansanopistoseuran ja Pohjois-Savon opiston pitkää historiaa (130 vuotta v. 2025) ja toimintaa merkittävänä oppilaitoksena, yksityisenä yrityksenä ja työnantajana ei ole arvostettu ja kuultu. Myöskään Pohjois-Savon opiston osuutta Koivumäen alueen historiallisessa, kulttuurisessa ja maisemallisessa kokonaisuudessa ja alueen tulevaisuuden yhteisessä kehittämisessä ei ole otettu huomioon. Asia on tuotu esille aiemmin kaupungin ja opiston välisissä neuvotteluissa ja virallisessa lisätiedoksiannossa. Kaavoituksen lähtökohdaksi on säilynyt oletus vuosina 2018-2019 esillä olleesta Pohjois-Savon opiston toiminnan lakkaamisesta ja opiston fuusioitumisesta Savon koulutus kuntayhtymään. Tämä oletus ei ole ollut enää millään muotoa ajankohtaista vuoden 2019 jälkeen ja on ollut kaavoittajan tiedossa siitä lähtien.

Pohjois-Savon opisto jatkaa vakiintunutta toimintaansa itsenäisenä oppilaitoksena. Tästä osoituksena on, että Pohjois-Savon opisto kehittää, uudistaa ja laajentaa jatkuvasti toimintaansa ja myös ylläpitää kiinteistön kuntoa tarvittavilla huolto- ja korjaustöiden menpiteillä. Pohjois-Savon opisto on sitoutumaton, humanistiseen arvopohjaan toimintansa perustava monialainen oppilaitos, jossa on ammatillista koulutusta, maahanmuuttajakoulutuksia, vapaan sivistystyön koulutuksia ja nivelvaiheen koulutuksia.

Pohjois-Savon opisto on tunnettu valtakunnallisesti mm. kommunikaation ja viittomaikielen koulutuksestaan, viihtyisyydestään ja luonnonläheisyydestään. Tämä ainutlaatuinen, rauhallinen sekä yhteisöllinen ja turvallinen ympäristö tarjoaa erinomaisen oppimisympäristön eri ikäisille ja eri taustoista tuleville opiskelijoille, joilla on yhä enempi erityistarpeita kohdattavana. Myös maahanmuuttajaopiskelijat, joilla on usein traumaattisia kokemuksia taustalla, ovat antaneet erityisen kiittävää palautetta opistosta viihtyisänä, kodinomaisena ja terapeuttisena oppimisympäristönä. Pohjois-Savon opisto, sen miljöö ja asuntola tarjoavat oppimisen, kasvun ja kehityksen ympäristön myös erityisryhmille, jonka nyt kaavaehdotuksen mukainen rakentaminen turmelee.

Opiston toiminta sisältää myös hanketoimintaa, lyhytkursseja, leirien ja juhlien järjestämistä. Opistolla on noin 150 opiskelijaa ja henkilökuntaa 20. Opiston asuntolassa voi majoittua 60 asukasta ja opistolla on oma keittiö. Opistolla toimii myös Suomen Humanistisen ammattikorkeakoulun Kuopion kampus, jossa on noin 240 opiskelijaa (mm. tulkki, yhteisöpedagogi ja kulttuurintuottajakoulutukset) ja henkilökuntaa noin 40. Pohjois-Savon kansanopistoseura ry on yksi Suomen Humanistisen ammattikorkeakoulun omistajatahoista. Kaavaehdotuksen mukainen rakentaminen vaarantaa myös opiston aseman työpaikkana, mikä ei tue kaupungin elinkeinopoliittisia tavoitteita tai edistä hyvänolon kaupungin mainetta.

Vanuvuoren osayleiskaavan valmistelussa, kaavamerkinnöissä sekä Koiraveden sillan ja katuyhteyden suunnittelussa ei ole otettu huomioon Pohjois-Savon opiston erityisluonnetta ja toiminnan jatkumismahdollisuuksia toisin kuin päätöksen vastineessa väitetään. Vanuvuoren osayleiskaavaehdotus on kohtuuton ja vaarantaa Pohjois-Savon opiston toiminnan. Vanuvuoren osayleiskaavaehdotus on kohtuuton, sillä se toteutuessaan vaarantaa Pohjois-Savon opiston toiminnan oppilaitoksena. Vuonna 1901 [REDACTED] [REDACTED] allekirjoittamalla lahjakirjalla Pohjois-Savon kansanopistoseura ry on saanut omistukseensa maa-alan kansan sivistyksen ja koulutuksen toteuttamiseen. Lahjakirja on ehdollinen siten, että jos lahjakirjan tarkoitukseen osoittama toiminta loppuu, on lahjakirjan antamalla taholla oikeus lunastaa tietyin ehdoin lahjoitus takaisin itselleen. Osayleiskaavas suunnitelmaehdotus sisältää useita jäljempänä esiin tuotavia kohtia, jotka vaarantavat toteutuessaan selkeästi Pohjois-Savon opiston toiminnan jatkuvuuden ja toiminnan turvallisuuden.

Vanuvuoren osayleiskaavan selvitykset ovat puutteelliset ja riittämättömät. Osayleiskaavaan suunniteltu Koiraveden ylittävä katu-siltalinjaus ei ole realistinen toteuttaa Pohjois-Savon opiston kautta, koska se ei sovi tosiasiallisesti fyysisesti suunniteltuun tilaan, kun otetaan huomioon kaikki katu-siltalinjausta määrittävät reunaehdot kuten luonnonsuojelulliset arvonekökohdat, rakennuksen sijainti ja sen toiminnallisuudet sekä maankäytön edellyttämät tilatarpeet. Linjaus on suorastaan vaarallinen, epätarkoituksenmukainen ja keinotekoinen ratkaisu, minkä voi todentaa paikan päällä kohteessa. Vanuvuorelle sillan kautta johtava pääkatu tulee tarvitsemaan kohtuuttoman suuren maa-alan opiston rakennuspaikasta. Kaksi pysäköintialuetta sekä merkittävä osa piha-alueesta jää tien alle, mikä myös alentaa kiinteistön arvoa. Kaavoittaja esittää Pohjois-Savon opiston kautta kulkevan Koiraveden ylittävän katu-siltalinjauksen ainoana vaihtoehtona linjaukselle, mikä ei pidä paikkaansa. Vaihtoehtoja on useita ja myös ratkaisu, jossa ei ole lainkaan siltaa, on jäänyt lähes kokonaan selvittämättä.

Toisin kuin kaupunki tuo perusteluissaan esille, esitetty silta- ja katuratkaisu ei paranna Pohjois-Savon opiston asemaa kaupunkirakenteessa. Pohjois-Savon opisto on jo

nykyisessä kaupunkirakenteessa toimiva kokonaisuus sijainnin saavutettavuuden, ympäristön ja ympäröivän maankäytön suhteen. Silta- ja katuratkaisu vain hajottaa ja on ristiriidassa opiston toiminnan ydintehtävän ja merkityksen kanssa, koska opisto on oma itsenäinen kokonaisuus ja sisäoppilaitos ja joka nykyisen kaupunkirakenteellisen sijaintinsa vuoksi pystyy tarjoamaan opiskelijoille turvallisen ja viihtyisän opiskeluympäristön ja asuntolassa asumisen mahdollisuuden. Suunniteltu katu-siltalinjaus tuhoaa kansanopiston toiminnan, sen ydintehtävän ja merkityksen toisin kuin kaupunki perusteluissaan väittää.

Opisto sijaitsee kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaalla alueella (kma) myös maakunnallisesti tarkasteltuna. Tämä kokonaisuus ja välitön yhteys luonnonsuojelu- ja Natura-alueeseen on historiallisen jatkuvuuden ja toiminnan kannalta merkittävä. Silta- ja katuhankkeen myötä tämä merkittävyys poistuu. Kaava-aineistossa ei ole arvioitu kma-alueeseen kohdistuvia vaikutuksia suhteessa maisemaan ja ympäristöön kma-alueen sisäpuolelta ulospäin eikä alueen ulkopuolelta alueeseen päin tarkasteltuna. Kaupungin perustelu ”Kaavaehdotuksen mukainen katulinjaus asemoituu kokonaisuuden kannalta parhaalle sijainnille nykyisen Kansanopistotien kohdalle kma-alueen pohjoislaitaan” on tarkastelultaan suppea ja puutteellinen.

Osayleiskaavaehdotus hävittää ja heikentää luonnonsuojelulain mukaista luontoa ja sen eläimistöä

Liito-orava ja Suomessa esiintyvät lepakkolajit ovat luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuja suojeltuja eläinlajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin mukaan kiellettyä. Tämä tulee erityisesti huomioon otettavaksi opistorakennuksen kohdalla, jossa suunniteltu katuratkaisu erittäin kapeaan tilaan sovitettuna ei turvaa suojeltujen eläinlajien kannalta olosuhteiden säilymistä. Rakentamisen vaikutuksissa esitetyt tekniset toimenpiteet kuten rumpuputki ei myöskään turvaa manterin säilymistä eikä luontoselvityksessä (2022) tunnistetun viiksisiippon ruokailualueetta (luokka III) ja muuta elinympäristöä.

Olevan kaava-aineiston perusteella suunnitellun Koiraveden silta- ja katulinjauksen kohdalla tehdyissä liito-oravia ja lepakoita koskevissa selvityksissä on tehty runsaasti liito-orava- ja lepakkohavaintoja. Kuitenkin ainakin liito-oravia koskeva selvitys on edelleen puutteellinen, koska Pohjois-Savon opiston ja Kallaveden välistä aluetta ei ole vielä lainkaan selvitetty Pohjois-Savon opiston pyynnöistä huolimatta. Silti jo nyt käytössämme olevan, puutteellisen, aineiston perusteella silta- ja katuyhteyden kohdalla on useita liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi soveltuvia ja sellaisiksi määriteltäviä paikkoja. Opiston alueella suunnitellun katu-siltalinjauksen välittömässä vaikutuspiirissä sijaitsevat SR-3 merkinnällä suojellut perinnerakennukset kuten riviaitta, luhtiaitta ja savupirtti, jotka soveltuvat suojelluille eläimille.

Kaava-aineiston perusteella voi todeta, että Koiraveden silta- ja katulinjauksen toteuttaminen aiheuttaa liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämistä tai heikentämistä sekä elinalueena olevan metsikön hylkäämistä. Puutteellisten selvitysten takia lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämistä tai heikentämistä ei ainakaan voida sulkea pois. Tämän takia ennen kaavan hyväksymistä kaupungin olisi haettava luonnonsuojelulain 49 §:n 3 momentin mukainen poikkeamislupa. Poikkeamisluvan edellytyksenä on luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan mukaan muun muassa se, että muuta

tydyttävää ratkaisua ei ole. Tuoreessa oikeuskäytännössä (ks. esimerkiksi KHO H4406/2021) tätä edellytystä on tulkittu tiukasti ja katsomme, että tässä kyseisessä asiassa on olemassa useita muita tyydyttäviä ratkaisuja, jollainen on muun muassa se, että Koiraveden ylittävää siltaa ei rakenneta ollenkaan.

Koska kaavaehdotuksen mukainen Koiraveden silta- ja katulinjaus merkitsee ainakin liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkojen hävittämistä tai heikentämistä, kaava ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n mukaisia kaavan sisältövaatimuksia. Samalla se on myös luonnonsuojelulain vastainen.

Kaava-alueella sijaitsee kaksi Natura 2000 -suojeluverkostoon kuuluvaa aluetta: (i) Korsumäki –Keinälänniemi Natura-alue (FI0600059), ja (ii) Etelä-Kuopion lehdot ja lammet, Vanuvuori, Haminavuori (FI0600002). Kaupunki on Korsumäki –Keinälänniemi Natura-alueita koskevan selvityksen perusteella katsonut, että luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettua vaikutusten arviointia Natura-alueisiin ei tarvitse tehdä.

Tiivistetyksi Natura-alueita koskevat luonnonsuojelulain säännökset merkitsevät sitä, että hankkeet tai suunnitelmat eivät saa yksistään eivätkä yhdessä merkittävästi heikentää Natura-alueen luonnonarvoja. Mikäli hankkeella voi olla tällaisia vaikutuksia Natura-alueelle, vaikutukset tulee selvittää säädetyllä Natura-arviointimenettelyllä (luonnonsuojelulaki 65 §). KHO:n ja EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan tällainen arviointi voitaisiin jättää tekemättä vain silloin, jos tieteellisesti todennettujen, täydellisten, täsmällisten ja lopullisten päätelmien perusteella voidaan objektiivisesti hälventää kaikki tieteellinen epäily asianomaisella suunnittelualueella suunniteltujen töiden vaikutuksista Natura-alueelle.

Koiraveden sillan ja kadun rakentamisella, mutta kaavalla muutoinkin, on todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia molemmille kaava-alueella sijaitseville Natura-alueille. Käsillä olevasta kaava-aineistosta ei myöskään selviä edellä mainitun laatuisia perusteita sille, miksi Natura-arviointia ei ole tehty. Katsomme siten, että kaavaehdotus perustuu riittämättömille selvityksille tämänkin osalta.

Osayleiskaava ei ota huomioon luonnonsuojelu- ja Natura-alueisiin tukeutuvaa hiljaisen alueen turvaamista, mikä on vastoin YM:n LIME-työryhmän mietintöä. Sen mukaan alueiden suunnittelun tavoitteeksi tulee asettaa hiljaisten alueiden säilyttäminen, joilla melutasot ovat selvästi alle ohjearvojen. Todettakoon, että Keinälänniemen hiljaisen alueen keskiäänitaso on <35dBA ja opiston takana vielä alhaisempi <33dBA (Kuopion hiljaiset alueet –selvitys 2016). Hiljaisten alueiden säilyttämisen huomioon ottaminen kuuluu myös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteisiin. Osayleiskaava sekä sen silta- ja katuratkaisu ovat puutteellisesti valmisteltu eikä se edistä edellä mainittujen tavoitteiden toteutumista ollen näiden tavoitteiden vastainen kuin myös maankäyttö- ja rakennuslain vastainen.

Asiakirjoissa silta- ja katuyhteyden sijaintia ja tarvetta ei ole riittävästi perusteltu. Selvitykset ja arvioinnit eivät ole antaneet perusteltua tietoa siitä, että osayleiskaavaehdotuksen mukainen silta- ja katuratkaisu on tarpeellinen, toteutettavissa ja varsinkin kannattava. Vanuvuoren toteutuminen asuinalueeksi ei edellytä katu-siltaratkaisua eikä etenkin opiston alueella sijaitsevan SL-1 alueen kautta. Lisäksi perusteluissa useassa kohdoin viitataan siihen, että ratkaisujen toteuttaminen ja vaikutukset tarkentuvat vasta tarkemman suunnittelun yhteydessä. Tässä tapauksessa vaikutusten arvioinnin puute ja yleiskaavakäsittely aiheuttavat menettelyongelman, jossa nyt yleiskaavan kautta

hyväksytään toteutusvaihtoehto, vaikka arviointimenettely toisi sille vasta edellytykset. Täten kaupungin perustelu on täysin virheellinen ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain sisältötavoitteita.

On lisäksi otettava huomioon, että Natura-selvitys selvityksen tarpeellisuudesta on puutteellisesti suoritettu ja virheellisesti päätelty. Natura-selvitys on tehtävä aina, jos hanke saattaa vaikuttaa Natura-alueeseen. Selvitysten perusteella on olemassa selkeä uhka ja epäily kielteisistä vaikutuksista Natura-alueeseen. Tätä tukee Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto, jossa todetaan, että ”Jotta Natura-alueelle ei kohdistuisi sillan rakentamisen vuoksi kuitenkaan lisääntyvää virkistyskäyttöä, on syytä miettiä rakenteita, jotka ehkäisevät liikkumista Natura-alueen suuntaan”. Edellisen takia vastaavasti kaupunki on täydentänyt kaavaselostusta kohtiin 5.7 ja 5.13 seuraavasti ”Natura- ja suojelualueiden virkistyskäyttöä on ohjattava ja tarvittaessa rajoitettava tarkentuvan suunnittelun yhteydessä”. Rajoitukset ja rakenteiden toteuttamisvaatimus ovat osoitus kadun sopimattomuudesta ympäristöönsä, mikä ei ota huomioon Natura-alueen luontoarvoja ja sisältötavoitteita eikä hyvän rakennetun ympäristön toteuttamiseen liittyviä tavoitteita. Hanke edellyttää Natura-selvityksen, jonka tulee liittyä osayleiskaavan laadintaan.

Sillan ja kadun vaikutukset ovat myös selvittämättä. Silta- ja katuyhteys edellyttää edellä mainitun selvityksen rinnalla myös YVA-lain mukaisen selvityksen, jossa vaikutusten kokonaisuus ja arvioitavuus tulevat esille kaavasuunnittelun kanssa samanaikaisesti. YVA-menettelyn avulla saadaan tietoa siitä, mitä silta- ja katuyhteyden toteuttaminen merkitsee ja millaisia ovat sen vaikutukset ympäristöön. Menettelyn kautta saatavan tiedon tarkoituksena on tukea suunnittelua. Hankkeen laajuuden ja vaikutuksien merkittävyyden vuoksi itse hankkeen (esim. vaihtoehdot, maisema- ja kulttuuriympäristö, vedenalainen arkeologia, vesiliikenne, virtaus, melu, päästöt, kunnossapito, linnusto eläimistö, taloudellisuus/kannattavuus jne.) ja toteuttamisen aikaiset vaikutusselvitykset ovat puutteelliset tai puuttuvat kokonaan kuten rakentamisen osalta on tapahtunut.

Hankkeesta ei myöskään ole mitään havainnollistavia kuvia, saati toimenpide-ehdotuksia, joilla pyritään välttämään tai ehkäisemään hankkeen merkittäviä vaikutuksia. Todetakaan, että tämä hanke on verrattavissa Saaristokadun suunnitteluun ja samassa yhteydessä laadittuun osayleiskaavaan, missä vaatimuksena oli YVA-lain mukainen vaikutusten arviointimenettely. Perusteluissa viitataan myös asiantuntijoihin, mutta niissä ei määritellä millään tavoin, mitä asiantuntijoilla tarkoitetaan.

Edellä mainittujen selvitysten tarve korostuu, koska silta- ja katuratkaisu sijoittuvat nykyisen voimassa olevan yleiskaavan SL-1-alueelle (suojelualue, rauhoitettava), jonka rajaus ja sisältötavoitteet ohjaavat maankäyttöä niin alueen sisällä kuin sen lähiympäristössä. Kaavarajauksista on pidetty tutkittuna alueen läheisyydessä tapahtuvien toimenpiteiden vaikutuksia arvioitaessa. Merkintää on katsottu erityisen tarkasti sen tavoitteiden turvaamiseksi alueella tapahtuvien toimenpiteiden suhteen kuten rantaan sijoittuvien rakennusten kohdalla on tapahtunut. Natura 2000 -alueen suojeluperusteiden mukaan (Tiivistelmä Natura 2000 -alueen suojeluperusteista) Korsumäki-Keinäälänniemi luonnonsojelualueen muodostaminen tulee perustua keskeisen kaupunkialueen yleiskaavan rajauksiin. Vanuvuoren yleiskaavassa ei ole otettu huomioon näitä muodostamisen lähtökohtia eikä tuotu perusteita alueen poistamiseen ja osoittamiseen katualueeksi. Katu-siltalinjauksen kohdalle sijoittuvan Sr-3 aluemerkinän muuttaminen SR-3 kohdemerkinnäksi ei ota huomioon suojelukohteiden alueellista merkitystä ja siten muutos

heikentää suojelullista arvoa ja sen kaavallista ohjausvaikutusta. Kaava-aineisto on selvitysten osalta puutteellinen ja siten maankäyttö- ja rakennuslain vastainen.

Kuopion kaupunki ja Pohjois-Savon ELY-keskus ovat tietoisesti jättäneet ottamatta huomioon SL-1 varausmerkinnän alueelle tekeillä olevan Vanuvuoren osayleiskaavasuunnitelman karttamerkinnoissä, vaikka SL-1 varaus on ollut voimassa ja on sitä edelleen. SL-1-alueen olemassaoloa voimassa olevassa yleiskaavassa ei ole tuotu esille missään keskusteluissa eikä asiakirjoissa koko kaavoitusprosessin aikana Kuopion kaupungin eikä Pohjois-Savon ELY-keskuksen taholta. On sattumaa, että Pohjois-Savon kansanopistoseura ry sai kesällä 2023 tiedon kaavan luonnonsuojelualueen varauksesta.

Onko kyse SL-1 kaavamerkinnän tietoisessa pimittämisessä, asiakirjan väärentämisestä, rikoksesta ja asian salaamisesta asianosaiselta, erehdyttämisestä pyrkimyksenä yksipuolisesti saavuttaa Kuopion kaupungin kaavoitukseen liittyvät intressit? SL-1 merkintä on täytynyt olla Pohjois-Savon ELY-keskuksen tiedossa, koska se on itse viranomaisena ollut hyväksymässä yleiskaavan aluevaraukset rajauksineen. Myös Kuopion kaupungin on täytynyt tietää päätöksestä, joka on vaikuttanut voimassa olevaan yleiskaavaan ja sen aluerajauksiin. Pohjois-Savon kansanopistoseura ry on hakenut aluetta korvauksetta pysyväksi yksityiseksi luonnonsuojelualueeksi, jota Kuopion kaupunki on vastustanut vedoten mm. kaavamerkinnän vanhentumiseen ja virheellisyyteen. Pohjois-Savon kansanopistoseura on antanut asiassa vastineen ELY-keskukselle. Vastine ja siihen liittyvät liitteet (liite 17) kuvaavat meneillään olevan asian käsittelyprosessin sisällön.

Kaava-aineisto ei täytä asiaan liittyvien lakien sisältötavoitteita ja vaatimuksia

Keskeinen kaavaratkaisussa selvitettävä asia on, mitkä ovat ne perusvaihtoehdot alavaihtoehtoineen, joilla Vanuvuoren alue kytketään olevaan kaupunkirakenteeseen. Voimassa olevassa kaupunkirakennesuunnitelmassa Vanuvuoren alue kytketään Kokkovirran kautta Pirttiniemeen ja Puutossalmentien kautta Hiltulanlahteen (VE2). Kaavaratkaisussa osoitetaan edellä mainittujen lisäksi uusi katuyhteys Vanuvuoren pohjoisosasta Koiraveden ylitse rakennettavan sillan kautta Vitostielle (VE1). Kaavaselostuksessa ja sen liiteaineistoissa ei ole riittävästi selvitetty vaihtoehtoja maankäyttö- ja rakennuslain sisältötavoitteiden ja vaatimuksien edellyttämällä tasolla. Näin ollen nyt esitetylle kaavaratkaisulle ei ole edellytyksiä.

Kaupunkirakennesuunnitelman mukainen Kokkovirran kautta tukeutuva ratkaisu (VE2) on puutteellisesti selvitetty. Aineistosta ei tule riittäväällä tarkkuudella esille vaikutukset kehittämistoimenpiteineen ja muodostuvine kustannuksineen. Vaikutuksissa ei myöskään oteta huomioon vaikutusalueen todellista laajuutta, jonka takia vaikutukset jäävät puutteellisiksi ja riittämättömiksi. Selvitys ei huomioi vaikutusalueen olevaa asemakaavoituksellista tilaa ja kuinka siinä on varauduttu nykyisten liikenneväylien ja -järjestelyjen kehittämiseen. Näillä on keskeinen merkitys vaikutustarkasteluissa ja vaihtoehtojen vertailuissa. Pelkkä toteamus, että liikennemäärä kasvaa ja liikenteestä aiheutuu häiriötä ei ole riittävä peruste Kokkovirran kautta kulkevan vaihtoehdon käsittelyyn ja hylkäämiseen. Tarkastelusta puuttuu kaupunkirakenteellinen, palveluverkollinen, liikenteellinen, ympäristöllinen ja taloudellinen vaihtoehtoon kohdistuva selvitys. Esillä oleva kaava-aineisto ei ole riittävä eikä siten täytä maankäyttö- ja rakennuslain sisältötavoitteita ja vaatimuksia.

Koiraveden ylittävä vaihtoehto (VE1) on puutteellisesti selvitetty ja siten perusteettomasti valittu kaavaratkaisuksi. Silta- ja katu-yhteyden sijaintia ja tarvetta ei ole riittävästi perusteltu. Selvitykset ja arvioinnit eivät ole antaneet perusteltua tietoa siitä, että osayleiskaavaehdotuksen mukainen silta- ja katuratkaisu on tarpeellinen, toteutettavissa ja varsinkin kannattava. Kaupunki on perustellut katu-siltalinjausta ainoastaan ylimalkaisesti sen tarpeellisuudella ja toteuttamiskelpoisimmalla ratkaisuvaihtoehdolla osoittamatta näille näkökannoille riittäviä perusteita.

Sillan ympäristövaikutukset puuttuvat kaavaehdotuksen selostuksesta. Niitä ei ole myöskään esitetty ehdotuksen liiteaineistoissa. Sillan kokonaiskuvan hahmottaminen ja arviointi sekä hinnan muodostus ja sen arviointi ovat mahdottomia, kun sillan ja kadun rakenneratkaisuja selventävät kuvat ja havainnekuvat kaavaratkaisun mukaiselta paikalta puuttuvat kokonaan. Esitetystä sillan 11 miljoonan €:n kustannuksista ei voi päätellä millaiseen siltaratkaisuun kustannusarvio perustuu ja mitä kaikkea kustannuksiin on laskettu mukaan. Kustannustaso on perustelematon. Lisäksi esitetty hinta perustuu vanhaan arvioon eikä vastaa tämän päivän hintatasoa. Sisältyykö kaava-aineiston laadinnan puutteellisuuteen tarkoituksenhakuisuus, jotta aineiston perusteella ei voi tehdä yhdenvertaista vertailua ja arviointia eri ratkaisuvaihtojen kesken? Miksi esimerkiksi vaihtoehtona oleva lyhyen sillan kustannusarvio on merkittävästi kalliimpi kuin huomattavasti pidemmän sillan kustannusarvio? Ja miksi opiston alueelle suuntautuvan sillan maastorakenteet on jätetty kuvaamatta?

Aineistoista ei käy selville sillan vaikutukset maisemaan, vesistöön, virtauksiin, vesiliikenteeseen vedenalainen arkeologiaan, meluun, päästöihin, kunnossapitoon, linnustoon, eläimistöön, kannattavuuteen ja ympäristöön mukaan lukien kulttuuriympäristö. Aineistosta ei myöskään käy ilmi sillan rakentamisen aikaisia vaikutuksia. Perusteluissa useassa kohdin viitataan siihen, että ratkaisujen toteuttaminen ja vaikutukset tarkentuvat vasta tarkemman suunnittelun yhteydessä. Kaavaprosessin ja kaavasisällön sekä vaikutusten merkittävyyden vuoksi selvitystarpeita ei voi siirtää toteutusvaiheen suunnitteluun. Vaikutusten arvioinnin puute ja yleiskaavakäsittely aiheuttavat menettelyongelman, jossa nyt yleiskaavan kautta hyväksytään toteutusvaihtoehto, vaikka arviointinnettely toisi sille vasta edellytykset. Kaavan selvitykset ovat riittämättömät ja näin ollen ne eivät täytä maankäyttö- ja rakennuslain sisältötavoitteita ja vaatimuksia.

Vaihtoehdosta (VE1) puuttuu sillan ja läntisen katuosan hyötykustannussuhde, jonka mukaan arvioidaan hankkeen taloudellinen kannattavuus. Perusteluissa pelkkään kaavataloudelliseen tarkasteluun viittaaminen ei osoita vaihtoehdon kannattavuutta ja tarpeellisuutta. Tämä ja mukaan lukien puutteelliset tarkastelut maiseman, kulttuuriympäristön, vesistön ja luonnonsuojelun erityispiirteistä kyseenalaistavat vaihtoehdon tarkoituksenmukaisuuden ja toteuttamiskelpoisuuden. Pientalorakentamiseen perustuva vaihtoehto ja Vanuvuoren pohjoisosan noin 2000-3000 asukkaan asukasohja arvioituine liikennemäärineen ei tue vaihtoehdon kannattavuutta ja toteuttamiskelpoisuutta. Kaavan selvitykset ovat riittämättömät ja näin ollen ne eivät täytä maankäyttö- ja rakennuslain sisältötavoitteita ja vaatimuksia.

Siltavaihtoehdon perustelu joukkoliikenteellä on heikko, koska sen palvelutaso jää yksipuoliseksi. Pelkkä toteama ”hieman nopeammat yhteydet” ei ole riittävä peruste varsinkaan, kun aikahyötyjä ei ole perusteluissa tuotu esiin. On otettava myös huomioon näkökohta, että sillan kautta henkilöautolla pääsee alueelta nopeammin moottoritille, mikä taas selvityksen mukaan heikentää joukkoliikenteen houkuttelevuutta autoon nähden.

Nykyisiin yhteyksiin ja niiden kehittämiseen perustuva ratkaisu tarjoaa siltavaihtoehtoa monipuolisemman palvelutason. Se huomioi nykyisen palveluverkoston näkökulmassa siltavaihtoehtoa paremmin Pyörön aluekeskuksen ja Pirtin keskuksen palvelut ja vaihtoyhteydet. Lisäksi on otettava huomioon, että Vanuvuori kuuluu Pirtin koulupiiriin, jonka koulua ollaan laajentamassa ja uusimassa. Mikäli asuminen aikanaan laajenee etelään, kaavassa on varauduttu alueen koulupalveluihin. Joukkoliikenne on Vanuvuoren alueelle järjestettävissä ja saatavissa toimivaksi yhdellä lisävuorolla. Edellä mainitut asiat käyvät ilmi selvityksestä. Myöskään kauppakeskus Matkuksen saavutettavuus ei ole merkittävä tekijä, koska kaupungissa jo olevilla tai kehitettävillä vaihtojärjestelyillä asia on hoidettavissa kuten selvityksessä myös todetaan.

Vetoaminen siihen, että ”Vanuvuoren alue on tarpeen kytkeä osaksi kaupunkirakennetta kahdella sillalla, jotta se toteuttaa valtakunnallisia maankäyttötavoitteita maankäytön tiivistämisestä ja kaupungin sopimaa MAL-sopimusta: 80 % uudesta asemakaavoituksesta on toteutettava vahvan joukkoliikenteen alueelle” on perusteeton. Silta ei tiivistä kaupunkirakennetta, koska sillan itäpuolella rakenne painottuu kokonaan Vanuvuoreen ja länsipuolella käytännössä suojelualueisiin. Rakenne huomioon ottaen myös VE2 vaihtoehdon puitteissa on täysin järjestettävissä MAL-sopimuksen mukainen kattavuustavoite, mikä on selvityksestä myös todettavissa.

Pientalovaltaiseksi esitetty Vanuvuoren alue on kaupungin strategisessa kaupunkirakennetta 2030-luvulle -suunnitelmassa. Se ei tukeudu Koiraveden ylittävään kokoojakatutyypin pääkatuun. Kaupunki katsoo, että siltayhteys on tarpeellinen, mutta ei ole kaavan selvityksissä osoittanut sen toteuttamisen mahdollisuutta, tarpeellisuutta, taloudellisuutta ja kannattavuutta. Ottaen huomioon suojelualue, hiljainen alue, kulttuuriympäristö, merkittävät liito-orava-, lepakko- ja muut kohteet vaihtoehto ei takaa edellä mainittujen asioiden suotuisan suojelun säilymistä. Asiakirjoista ei käy esille sellaista selvitystä, joka osoittaa, että silta- ja katuratkaisulle ei ole tyydyttävää muuta ratkaisua. Täten olevaan verkostoon tukeutuvien vaihtoehtojen selvittämistarve nousee vahvasti esille. Selvityksissä ei ole riittävästi tutkittu vaihtoehtoa VE2 tai muita vaihtoehtoja, joiden toteuttamiskelpoisuus on myös tyydyttävä ja vastaa kaavalle asetettuihin tavoitteisiin. Kaava-aineiston vaihtoehtselvitykset eivät ole riittäviä eivätkä näin vastaa maankäyttö- ja rakennuslain sisältötavoitteita ja vaatimuksia.

Liikennevirtatarkastelu perustuu rakennemalliin, joka ei ole yhteneväinen eteläisiltä osiltaan esillä olevan kaavaratkaisun kanssa. Pohjana ollut väärä rakennemalli antaa liikenteen laskentamallille virheelliset lähtökohdat ja siten virheelliset liikennevirtamäärät. Kaavassa näillä tuloksilla ja näistä seuranneilla virheellisillä vaikutusarvioilla perustellaan vaihtoehtojen valintaa virheellisesti. Puutteellisuuden takia aineisto ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain sisältötavoitteita ja vaatimuksia.

Vanuvuoren käyttöönotto sijoittuu 2030-luvun alkuun ja toteutuminen kymmenien vuosien päähän nykyisellä toteutusvauhdilla. Kaava-aineistossa on todettu, että kaupungille kohdistuvat kustannukset ovat erittäin suuret ja lähes 150 miljoonaa € negatiiviset. Kaava-aineistosta ei käy ilmi vaikutusten arviointia kustannustason korjaamistoimenpiteistä ja onko siihen millaisia keinoja ja mahdollisuuksia ottaen huomioon esimerkiksi toteuttamisen aikajänne, kasvuennusteet, asuntotuotannon ja -tyyppien kehittyminen, kysyntä ja vetovoimaisuus sekä haasteet maankäytön tiivistämisestä. Kaava-aineisto on tältä osin puutteellinen.

Vaihtoehtojen perusteluissa tuodaan esille kaavoittajan näkemyksenä ”kokonaisuuden kannalta toteutuskelpoisin siltaratkaisuihin”, mutta kuvaus, mitä ”kokonaisuus ja toteutuskelpoisuus” tarkoittaa, on perustelematta. Kokonaisuus koostuu useista yksittäisistä asioista ja niiden välisistä suhteista. Kaava-aineiston tarkastelu osoittaa, että moni yksittäinen asia ei tue siltavaihtoehtoa (VE1). Koska on kyse merkittävästä maankäytöllisestä ratkaisusta, on siltavaihtoehtojen rakenneratkaisut ja vaikutukset oltava selvillä yleiskaavassa ennen maankäyttöratkaisun hyväksymispäätöstä eikä niitä voida siirtää toteutusvaiheen suunnitteluun. Lupakäsittelyn sekä suunnittelu- ja rakentamisvaiheen selvitykset ovat oma erillinen kokonaisuutensa.

Silta-kadun vaihtoehto opiston kohdalta on kohtuuton ja epärealistinen

Kadun sijoitus opiston kautta on keinotekoinen ja paikkaansa sopimaton eikä se ota huomioon riittävästi alueen ympäristönäkökohtia. Katuratkaisu ei muodosta toimivaa ja selkeää katu ympäristöä. Katulinjaus on opiston kohdalla väkisin ahdetun tuntuinen sovittuna erittäin ahtaaseen paikkaan opiston nykyisin olevalle parkkipaikalle rakennuksen ja ympäristöarvoiltaan merkittäväksi arvioidun puustovyöhykkeestä muodostuvan alueen väliin. Katuratkaisussa eivät toteudu kadun toiminnalliset, rakenteelliset, ympäristölliset eikä kunnossapidolliset varsinkin talvikunnossapidon vaatimukset. Sama koskee myös opiston huoltoalueen kunnossapitoa tilavarauksineen.

Kevyen liikenteen väylän reunasta rakennuksen seinään on vain noin 7 m. Katupiirros katualueen osalta on harhaan johtava, koska siitä puuttuvat katualueen rajaukset. Suunnitelmassa ei ole esitetty reuna-alueiden tilatarvetta, mikä edelleen kaventaa opiston huoltoaluetta heikentäen näin alueen toimivuutta. Suunnitelmassa ei ole myöskään otettu huomioon rakennuksen päädyssä sijaitsevaa hätäpoistumistienä toimivaa kierreportaikkoo, joka kaventaa käytettävää maapinta-alaa ja rajoittaa nykyistä enemmän huoltopihan toimivuutta. Edellä mainitutkaan lähtökohdat eivät tue kadun sovittamista suunniteltuun todella ahtaaseen paikkaan, minkä voi todeta paikan päällä kohteessa.

Tehty suunnitelma ei ota huomioon talviaikaa ja sen mukanaan tuomia lumen varastointiin liittyviä tilatarpeita tai aluevarauksia. Suunnitelma ei myöskään huomioi opiston kohdalla alueen verrattain suurta sivukaltevuutta ja liittyviä. Kadun vaakageometria ei ole KATU2020 suunnitteluohjeen mukainen, mikä näin heikentää toimivan, selkeän ja liikenneturvallisen katu ympäristön muodostumista. Katuratkaisu opiston kohdalla on niin kadun kuten myös opiston toiminnan ja tässä tapauksessa erityisesti teknisen huollon, tavarahuollon, jätehuollon ja liikenneturvallisuuden kannalta erittäin huono. Turvallisuuden kannalta on otettava erityisesti huomioon, että kyseessä on oppilaitos, jossa päivittäin opiston alueella liikkuu satoja opiskelijoita, mikä korostuu kadun puoleisella osalla, jossa opiston sisäinen liikenne, huoltoliikenne ja kadun myötä syntyvä kauttakululiikenne sekoittuvat ja luovat vaaratilanteita toisilleen.

Selvitysten mukaan ratkaisutoimenpiteinä luontoarvojen säilymiselle esitetään monia pelkästään teknisiä ratkaisuja kuten putkitukset, melusteet, valaistuksen erikoisratkaisut, puiden juurihoidot ja puiden merkitsemiset. Nämä eivät takaa ja anna varmuutta merkittävän luontoympäristön ja sen arvojen säilymiselle varsinkin, kun kadun tekniset ratkaisut kuten poikkileikkaus, ovat paikkaansa sopimattomat. Tämä käy ilmi myös selvityksistä, jossa todetaan mm. liito-oravan papanapuun säilymisen

epätodennäköisyys, mikä näin ollen heikentää liito-oravan elinolosuhteita. Huonoa enustettavuutta tukevat myös Saaristokaupungin toteutuksien huonot kokemukset.

Alueen ympäristöllistä merkittävyyttä ei heikennä yksittäiset arvokohde-esiintymät eikä se näin ollen mahdollista kaavaratkaisun perusteeksi toteamusta ”vähäinen merkittävyys”. Kokonaisuudessaan opiston alue liittyy kiinteästi viereiseen suojelualueeseen, jota suunnitelmassa pidetään merkittävänä kokonaisuutena. Suojelualue luokitetaan myös hiljaiseksi luonnonalueeksi. Selvityksen mukaan kokoojakadun ja sillan rakentaminen vaikuttaa erityisesti alueella ruokaileviin lepakoihin ja heikentää Keinälänniemen luonnonsuojelualan luonnetta, kun suojelualue, hiljainen alue mukaan lukien, altistuu liikenteen melulle.

Silta- ja katuratkaisussa suojelualan arvonäkökohtia joudutaan huomioimaan erinäisin teknisin ratkaisuin, joilla ei voida häiriötekijöitä kuitenkaan poistaa ainoastaan vain hieman lieventää. Arvioinnissa ei oteta melua lukuun ottamatta huomioon tulevan rakentamisen seurauksena luonnonsuojelualueelle kohdistuvia muita vaikutuksia ja reu-navyöhykkeen tarpeellisuutta ja sen myötä katuyhteyden toteutusmahdollisuutta. Silta- ja katuratkaisu eivät vähennä ympäristöhaittoja vaan laajentavat niitä mm. hiljaisen luonnonalueen puolelle heikentäen alueen säilymistä. Asiakirjoissa esitetyt ratkaisun tekniset toimenpiteet heikentävät ympäristön viihtyisyyttä ja alentavat ympäristön arvoa sekä peittävät arvokkaita näkymiä tai ovat kaupunkikuvan kannalta hyvin ongelmallisia. Osayleiskaavan perusteluissa huomio kiinnittyy enemmän haittojen, kuten esimerkiksi melun, torjuntaan kuin haittojen synnyn ehkäisemiseen. Katuratkaisu ei myöskään edistä eikä turvaa turvallisen, terveellisen ja viihtyisän elinympäristön luomista nyt eikä tulevaisuudessa, mikä on vastoin maankäyttö- ja rakennuslain sisältötavoitteita.

Kaupunki ei ole ottanut huomioon Kuopion hiljaiset alueet selvitystä (2016), joka on hyväksytty osana meluntorjuntaohjelmaan liittyvää kaupungin meluselvitystä ja on hyödynnettävissä alueiden käytön suunnittelussa. Selvityksen mukaan Keinälänniemen erityisenä ominaisuutena on hyvin alhaiset keskiäänitasot (<35dBA). Huomioitavaa on, että opiston takana on tätäkin alhaisempi äänitaso (<33dBA). Katu- ja siltaratkaisussa jää huomioon ottamatta selvityksen lähtökohdat ja tavoitteet. Ratkaisu heikentää Pohjois-Savon opiston ja Keinälänniemen alueen ominaisuuksia ja erityisesti luonnonalueeseen kytkeytyvän hiljaisen alueen säilymistä, mikä on osa luonnonsuojelualan ja Natura-alueen arvokokonaisuudesta ja kma-alueen ominaispiirteistä. Kaava-aineisto on puutteellinen eikä se vastaa maankäyttö- ja rakennuslain sisältötavoitteita.

Kuten edellä on todettu uusi katu sijoittuu opiston kiinteistön alueella voimassa olevan yleiskaavan mukaiselle rauhoitettavaksi tarkoitettulle luonnonsuojelualueelle SL-1. Merkinnän määrittely käsittää merkittäviä luontoarvoja, jotka kaavan laadintavaiheessa on nostettu merkinnän myötä maankäytön ohjauksen alle. Vanuvuoren kaava-aineistosta ei käy ilmi, mitkä ovat kadun sijoituksen perustelut ja vaikutukset rauhoitettavaksi tarkoitettulle luonnonsuojelualueelle SL-1.

Perusteluissa todetaan, että esitetty kokoojakatu on mahdollista toteuttaa ja Uudenmaan Ely-keskuksen julkaisun mukaiset suosituksetäisyydet (10 m) ilmanlaadun suhteen täyttyvät asuinrakennuksiin ja herkkiin kohteisiin kuten opistoon nähden. Perustelu on virheellinen ja perusteluna täysin riittämätön, koska esitetyllä liikennemäärällä suositus on 20 m. Kyse on uudesta rakentuvasta ja vielä asemakaavoittamattomasta alueesta.

Lisäksi on huomioitava, että alue on rakentamatonta aluetta. Aluetta ei ole luokiteltu taajamaksi eikä edes harvaksi taajamaksi.

Opistorakennusta, joka on rakennettu vuonna 1980, ei ole tila-, toiminta- ja rakennerratkaisuineen suunniteltu siten, että aivan rakennuksen välittömässä läheisyydessä on alueellinen kokoojakatu. Ottaen huomioon rakennus, paikka ja sen kapea solamainen tila, ilmanlaadun kannalta alueen tuulettavuudella on keskeinen merkitys. Kadun sijainti solamaisessa tilassa vaikuttaa rakennuksen ilmanvaihtoon ja -laatuun, koska rakennuksen ilmanvaihdon korvausilman sisäännotot sijaitsevat rakennuksen päädyssä suuntautuen suoraan suunnitellun kadun puolelle. On syytä todeta, että päästöselvityksiä ei ole tehty. Liikennemelun osalta on huomioon ottamatta, että laskentamallin tulos sisätilan osalta on 34dB, kun ohjearvo on 35dB. Vaikutukset sisätilan osalta ylittyvät, kun otetaan huomioon laskentamallin tarkkuustaso +/- 2 dB. Alueidenkäytössä on ehkäistävä melusta, tärinästä ja ilman epäpuhtauksista aiheutuvaa haittaa.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan on otettava huomioon mahdollisuudet terveelliseen, turvalliseen ja viihtyisään elinympäristöön. Kaavaratkaisun aineistossa edellä mainitut näkökohdat ovat huomioimatta eikä ne näin ollen täytä lain vaatimuksia. Melu- ja ilmanlaatunäkökohta on jäänyt huomioimatta kokonaan eikä suunnittelussa näin ollen ole kiinnitetty erityistä huomiota ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen ja riskien ennalta ehkäisemiseen. Näin ollen 20 metrin suositus huomioiden, kadun sijoitus siirtyy ehdotuksessa esitettyä sijaintia huomattavasti kauemmaksi. Siirron myötä syntyvät vaikutukset ovat kielteiset ympäristönäkökohtiin ja arvoihin nähden. Edellä mainittuun viitaten katuratkaisu on paikkaansa sopimaton eikä se täytä eikä huomioi maankäyttö- ja rakennuslain, ympäristönsuojelulain eikä terveydensuojelulain tavoitteita ja vaatimuksia.

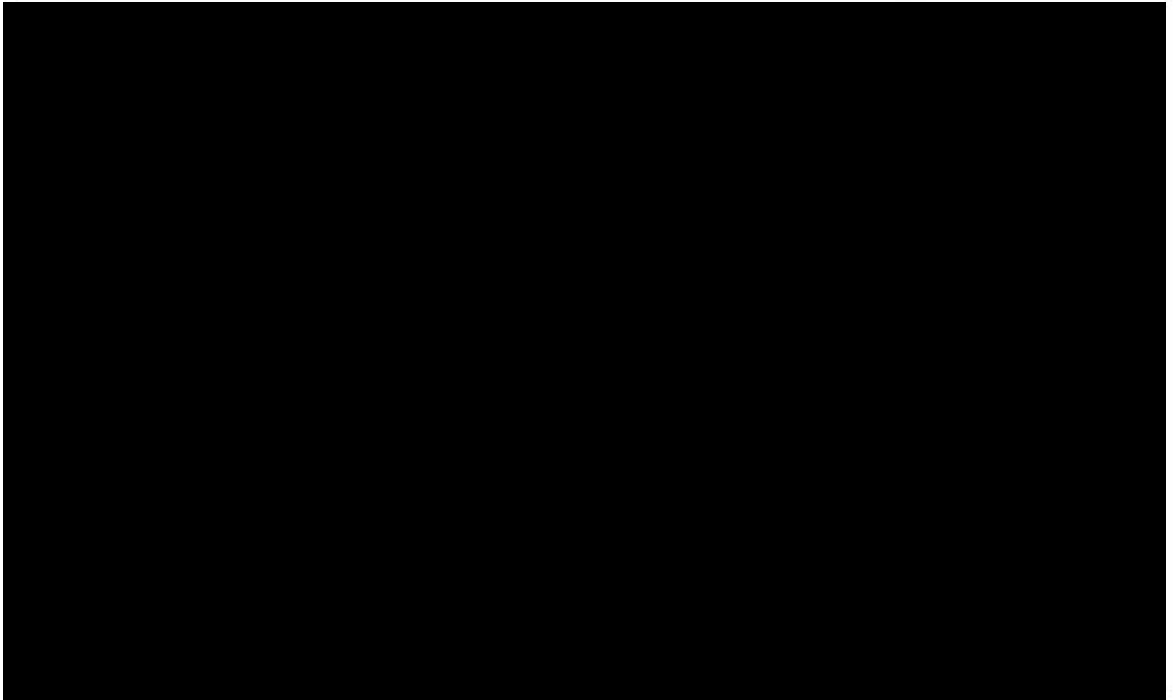
Alueellinen kokoojakatu aluevarauksineen sijoittuu rakennuksen kohdalla erittäin lähelle noin 7 metrin etäisyydelle rakennuksesta. Katu on opiston toiminnan, sen tavoitteiden, tavarahuollon, teknisen huollon, jätehuollon, pysäköintijärjestelyjen ja liikenneturvallisuuden sekä muiden kadusta aiheutuvien kielteisten häiriötekijöiden ja vaikutusten kannalta erittäin huono. Kaavaratkaisu on kohtuuton, koska sen myötä kiinteistöön kohdistuu useita korjaus- ja muutostoimenpiteitä, joilla ei kuitenkaan voida taata rakennusten toimivuutta. Kaavaratkaisu on kohtuuton, koska kaavaratkaisulla ei voida varmuudella turvata rakennuksen ja ympäristön kannalta merkittävien kohteiden ja arvojen säilymistä ja välttää häiriöiden laajentumista ja uusien häiriöiden syntymistä. Kaavaratkaisu on kohtuuton, koska katuyhteyden taloudellista kannattavuutta ei ole selvitetty. Ratkaisu on myös kohtuuton suhteessa muihin kiinteistöomistajiin. Ratkaisu ei ota huomioon myöskään opiston viereisen kiinteistön nykyisiä ja tulevia toimintamahdollisuuksia. Ratkaisu jättää kiinteistöjen kohdalla huomioimatta maalämpö-, kuivatus- ja kaupunkikuvaratkaisut. Vastaavasti kadun hyödyt ovat opiston ja muiden katuun rajoittuvien kiinteistöjen kannalta olemattomat.

Huomion arvoista on, että kaava-aineistosta ei käy selville katu-siltalinjauksen rakentamisen aikaan liittyviä vaikutuksia, jotka ovat merkittävät ja kielteiset oppilaitoksen toiminnan kannalta. Oppilaitoksen alueelle ei ole mm. osoitettu työmaa-aikaisia järjestelyjä ja kulkuyhteyksiä oppilaitokselle.

Yhteenvetona on, että osayleiskaava on puutteellisesti valmisteltu. Vanuvuoren osayleiskaavaehdotuksessa esitetyt ratkaisut ovat niin laajamittaisia, merkittäviä ja vaikutuksiltaan kauaskantoisia periaateratkaisuja, että ne edellyttävät selvityksiä samanaikaisesti kaavan laadinnan kanssa ja täten selvitysten ja ratkaisujen siirtäminen lähes jokaisen asian kohdalla tulevaisuuteen osoittaa suunnitelman kesken­eräisyyden ratkaisujen edellytysten hyväksymiseksi. Kaupunginvaltuuston päätös on maankäyttö- ja rakennuslain, luonnonsuojelulain, ympäristönsuojelulain, terveydensuojelulain, kuntalain ja hallintolain vastainen. Päätös on myös syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Kaupunginvaltuuston päätös on kumottava.

Kuopiossa 29.04.2024

POHJOIS-SAVON KANSANOPISTOSEURA RY

LIITTEET

Liite 1a & b. Kuopion kaupunginvaltuuston päätös 25.3.2024 ja Kuntalain mukainen valitusosoitus

Liite 2. Lisätiedoksianto Vanuvuoren osayleiskaavaluonnokseen

Liite 3. Katsaus Koivumäen alueen käyttötarkoituksesta ja kehittämisestä osana lisätiedoksiantoa Vanuvuoren osayleiskaavaluonnokseen

Liite 4. Muistutus Vanuvuoren osayleiskaavaehdotus II Pohjois-Savon kansanopistoseura ry
31.05.2023

Liite 5. P-S kansanopistoseura ry_työpalaveri_muistio_10082020

Liite 6. Pohjois-Savon opiston alue_muistio_07042021

Liite 7. Muistio Keskustelutilaisuus Vanuvuoren osayleiskaavasta 19.5.2021

Liite 8. Vanuvuori osayleiskaavapalaveri muistio 27.10.2021

Liite 9. Vanuvuoren_OYKE_29112021_muistio

Liite 10. Muistio Vanuvuori osayleiskaavas suunnitelmapalaveri 2.12.2021

Liite 11. Vanuvuori osayleiskaavas suunnitelmapalaveri muistio 12.01.2022

Liite 12. Muistio keskustelusta Vanuvuoren osayleiskaavavalmistelu koskien Pohjois-Savon opistoa ja alueen kiinteistönomistajia Pohjois-Savon Elyn kanssa 22.02.2022

Liite 13. Vanuvuori osayleiskaavas suunnitelmapalaveri muistio 18.05.2022

Liite 14. Vanuvuori osayleiskaavas suunnitelmapalaveri muistio 19.09.2022

Liite 15. Vanuvuori osayleiskaavas suunnitelma keskustelutilaisuuden muistio 28.11.2022

Liite 16. Sähköposti Kuopion kaupunginjohtaja syyskuu 2023

Liite 17. Luonnonsuojelualueen perustaminen kiinteistölle 297-411-5-5, vastine ja liitteet

Liite 18. Savon Sanomat s. 3, 14.2.2024